

IT KOMPAS

Amenit
SOFTWARE SOLUTIONS

...BEZPEČNĚ MOŘEM INFORMACÍ - S NÁMI SE NEZTRATÍTE

V aktuálním IT Kompassu jsme pro Vás připravili:

Vybrané aktuality ze světa IT

Tipy – Triky

Soutěž

Vtip pro dobrou náladu

162. číslo

Vybíráme zajímavé aktuality:

Viry se teď nejčastěji schovávají v archivních souborech ZIP a RAR

Společnost HP vydala zprávu, na základě analýzy skutečných kybernetických útoků za třetí čtvrtletí tohoto roku. Podle ní jsou aktuálně nejčastějším typem souborů zneužívaným k šíření malwaru archivační formáty. [Více...](#)

Adware byl v listopadu rizikem pro fanoušky mobilních her včetně dětí

Adware Andreed, který bezpečnostní specialisté z ESETu v listopadu detekovali v pětině všech případech, je aktuálně nejběžnější hrozbou pro platformu Android v Česku. [Více...](#)

Více aktualit naleznete na www.AntiviroveCentrum.cz nebo na [Facebooku](#) .

Tipy a triky

Jak na zvýšení (zlepšení) výkonu počítače s Microsoft Windows

Pokud se domníváte, že je Váš počítač zpomalený a že neběží tak rychle, jak jste byli zvyklí, mohou Vám následující informace pomoci výkon zlepšit. Dva tipy se týkají hardware počítače a budou použitelné zejména u starších kousků, další tipy se pak týkají nastavení Windows. V případě, že používáte starší počítač - a nemluvíme nutně o stáří 10 let - mohou existovat dva limitující faktory, které lze relativně jednoduše a za pár korun vyřešit v každém počítačovém servisu.

Hardware

Patrně nejvýraznější brzdou počítače může být pomalý disk. Zvláště u starších a levných notebooků výrobci osazovali ještě před pár lety extrémně pomalé točivé disky, tedy disky klasické konstrukce s otáčejícími se plotnami pro uložení dat. Pokud máte v notebooku pomalý disk s rychlostí 5400 otáček za minutu, dokáže v mnoha případech výměna klasického disku za disk SSD (Solid-State Drive) doslova zázraky. SSD disk je v podstatě paměť, nic se v něm netočí a je oproti disku klasické konstrukce výrazně rychlejší. Disky SSD se vyrábějí ve více provedeních jak z hlediska velikosti, tak i z hlediska jejich připojení na sběrnici počítače. Moderní disky SSD se na první pohled mohou velmi výrazně podobat klasické RAM paměti. Cena SSD disků se v závislosti na velikosti a jejich rozhraní se pohybuje cca od jednoho tisíce Kč výše.

Druhým brzdícím faktorem může být paměť RAM. Při nedostatku paměti je operační systém nucen neustále odkládat data z paměti RAM do tzv. swapovacího souboru na disk, což ve spojení s výše zmíněným pomalým diskem může být doslova katastrofa. Ke zrychlení počítače tedy pomůže také rozšíření paměti RAM. Obě operace, tedy jak výměnu disku tak i rozšíření paměti samozřejmě doporučujeme svěřit počítačovému servisu. Celá akce průměrnému technikovi zabere fyzicky pár minut (otevření notebooku, výměna disku a výměna paměťového modulu). Přenesení dat ze starého disku na nový už může v závislosti na velikosti starého disku a objemu dat trvat i několik hodin.

Operační systém

První obvyklou radou je kontrola a nainstalování aktualizací operačního systému a ovladačů. Pro uživatele jde o naprosto jednoduchou záležitost na pár kliknutí, i když časová náročnost stažení a instalace aktualizací systému Windows může být vyšší.

Pro vyhledání a instalaci aktualizací klikněte vlevo dole na nabídku **Start**, následně klikněte na ikonu ozubeného kolečka **Nastavení**. V otevřeném okně pak přejděte na **Windows Update** a klikněte na tlačítko **Zkontrolovat aktualizace**. Pokud je vše aktuální, zkuste vyhledat volitelné aktualizace. Pokud se zobrazí "**Aktualizace jsou k dispozici**", nainstalujte je. Po stažení a instalaci aktualizací počítač restartujte a sledujte, zda se běh počítače zrychlil. Již zmíněné **Volitelné aktualizace** mohou mimo jiné obsahovat i ovladače hardware, které mohou pomoci zlepšit výkon počítače.

Druhou radou bývá "**spouštějte jen to, co opravdu potřebujete spustit**". Ve spojení s pomalým diskem, malou pamětí RAM a pomalým procesorem zbytečně spouštěné aplikace mohou zpomalit počítač.

Stručně řečeno zde platí pořekadlo, že stokrát nic umožilo osla :) Spouštějte tedy jen skutečně nutné aplikace, v internetovém prohlížeči nenechávejte za každou cenu otevřených bambilion záložek. Pokud aplikaci aktuálně nepoužíváte, zavřete ji.

Některé starší aplikace vytvořené pro starší verze Windows mohou také počítač zpomalit. Pokud vysledujete, že se počítač zabrzdí po spuštění konkrétní starší aplikace, zkuste situaci vyřešit pomocí **Poradce při potížích s kompatibilitou programů**. Poradce spustíte přes vyhledávací pole v liště, případně z nabídky **Start** - začnete psát "**Poradce při potížích...**" a počkejte, až systém poradce najde, následně ho kliknutím spustíte (případně přes **Aktualizace a zabezpečení** zvolíte **Odstranit potíže**). V poradci pak klikněte na **Další poradci při potížích** a pak na **Poradce při potížích s kompatibilitou programů**. Pak vyberte program, se kterým máte potíže a pokračujte podle pokynů průvodce.

Poradce při potížích s kompatibilitou programů

Vyhledání a odstranění problémů se spouštěním starších programů v této verzi systému Windows

Spustit poradce při potížích

Při nedostatku paměti a pomalém disku můžete vyzkoušet zvýšení výkonu pomocí technologie **ReadyBoost**, která umožňuje rychlou USB flešku či SD kartu použít k "**rozšíření paměti počítače**".

Pokud máte k dispozici "zbytečnou" (bude se používat stále) rychlou flešku či SD kartu, vložte ji do počítače a otevřete **Průzkumník souborů**. V průzkumníku klikněte pomocí pravého tlačítka na myši na vloženou flešku/SD kartu a zvolte **Vlastnosti**. V otevřeném okně vyberte záložku **ReadyBoost** a pak zvolte **Použít toto zařízení**. Operační systém Windows zkontroluje, zda může dané zařízení použít a pokud nemůže, upozorní Vás. Pokud lze zařízení použít, následně zjistí, kolik místa se má alokovat pro technologii ReadyBoost a vytvoří soubor ReadyBoost.sfcache. Podle velikosti souboru poznáte, kolik místa si systém Windows pro ReadyBoost vyhradil.

Další možností, která úzce souvisí s předchozími body, je zakázání spouštění zbytečných programů, které se spouštějí automaticky. Spousta aplikací je naprogramovaných tak, že se spustí automaticky po startu počítače, aniž by byly vidět, což v konečném důsledku vede jednak k tomu, že se obsadí značná část paměti RAM. Takže aplikace běží, i když ji uživatel nepoužívá, alokuje si systémové prostředky a čeká, až ji uživatel bude potřebovat. Uživatel aplikaci spustí, ale ona už vlastně spuštěna byla, tudíž se jen vytáhne odněkud z pozadí a velice rychle naběhne. Což je sice fajn u aplikací, které používáte pořád, ale u nepoužívaných aplikací se bez rychlého nájezdu klidně obejdete a počkáte si na jejich plné spuštění.

Omezení automatického spouštění aplikací provedete přes nabídku **Start** kliknutím na ozubené kolečko **Nastavení**. V otevřeném okně pak najdete položku **Aplikace** a následně **Po spuštění**. Zobrazí se seznam aplikací, které najíždějí automaticky po startu počítače a věřím, že budete překvapeni tím, kolik položek seznam obsahuje :)

Seznam si v klidu projděte a rozhodněte se, u kterých aplikací zakážete automatické spuštění. Nemusíte se příliš bát, nemělo by jít o destruktivní činnost, a pokud by něco nefungovalo, můžete automatické spuštění aplikace znovu povolit.

Soutěž

Vyhodnocení minulé soutěže:

Na otázku z minulého vydání elektronického magazínu IT Kompas odpověděla správně a ze správných odpovědí byla vylosována paní/slečna O. Š., které tímto gratulujeme k výhře softwaru [AVG Internet Security](#) pro 1 PC na rok zdarma.

Otázka zněla:

Co znamená v počítačové terminologii pojem "Deepfake"?

Správná odpověď měla být:

Deepfake (složené ze slov "deep learning" a "fake") jsou syntetická média, v nichž je osoba na existujícím obrázku nebo videu nahrazena podobiznou někoho jiného. Vytváření falešného obsahu není nic nového, deepfakes však využívají výkonné techniky strojového učení a umělé inteligence k manipulaci nebo generování vizuálního a zvukového obsahu, který může snadněji oklamat.

Více informací naleznete [zde](#).

Nová otázka:

Co znamená zkratka "THX" (nejčastěji používaná v chatu)?

Ze správných odpovědí vylosujeme výherce, který od nás získá [Avast Premium Security](#) pro 1 PC na rok zdarma.

Odpovědi pište do 20. 1. 2023 na e-mail amenit@amenit.cz .

Správnou odpověď a výherce uveřejníme v příštím čísle. Pokud se chcete co nejdříve dozvědět, zda jste vyhráli, staňte se našimi přáteli na [Facebooku](#). Tam se informace o výherci objeví jako první.

Vtip pro dobrou náladu

Potkají se dvě přítelkyně:
"Co jsi vybrala manželovi na Vánoce?"
"Spořicí účet..."

Vydání IT Kompasu od 1. čísla naleznete [zde](#).